

GC-012004

Seat No. _____

B. A. (Sem. II) Examination

March / April – 2019

BAOOC - 202 : Sanskrit

(Core) (Raghuvansham and Vyakaran)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- 1 A નીચેના માંથી ગમે તે એક શ્લોકનો અનુવાદ કરો. 4
- ૧ નિવર્ત્ય રાજા દયિતાં દયાલુસ્તા સૌરભેયી સુરભિર્યશોભિઃ ।
પયોધરીભૂતચતુઃ સમુદ્રાં જુગાપ ગોરુધરામિવોર્વીમ્ ।।
- ૨ તાં દેવતાપિત્રતિથિક્રિયાથામન્વગ્યયૌ મધ્યમલોકપાલઃ ।
બભૌ ચ સા તેન સતાં મતેન શ્રદ્રેવ સાક્ષાદ્રિધિનોપપન્ના ।।
- B નચીનામાંથી ગમે તે એક સંદર્ભ સમજાવો. 3
- ૧ શ્રુતેરિવાર્થ સ્મૃતિરન્વગચ્છત્ ।
૨ ભક્ત્યોપપન્નેષુ હિ તદ્વિધાનાં પ્રસાદચિદ્વાનિ પુરઃ ફાલાનિ ।
- C નોંધ લખો. (કોઈપણ એક) 7
- ૧ દિલીપની ગોસેવા
૨ 'રઘુવંશમ્' શીર્ષક
- 2 A નીચેના માંથી ગમે તે એક શ્લોકનો અનુવાદ કરો. 4
- ૧ ઇકાતપત્રં જગતઃ પ્રભુત્વં નવં વયઃ કાન્તમિદં વપુશ્ચ ।
અલ્પસ્ય હેતોર્બહુ હાતુમિચ્છન્વિચારમૂઢઃ પ્રતિભાસિ મે ત્વમ્ ।।
- ૨ પુરંદરશ્રીઃ પુરમુત્પતાકં પ્રવિશ્ય પોરૈરભિનન્દ્યમાનઃ ।
ભુજે ભુજઃગેન્દ્રસમાનસારે ભૂયઃ સ ભ્રૂમેર્ધુરમાસસઞ્જ ।।
- B નીચેનામાંથી ગમે તે એક સંદર્ભ સમજાવો. 3
- ૧ શસ્ત્રેણ રક્ષ્યં યદશક્ત્યરક્ષં ન તદ્વશઃ શસ્ત્રભૂતાં ક્ષિણોતિ ।
૨ અવેહિ માં કામદુધાં પ્રસન્નામ્ ।
- C નોંધ લખો. (કોઈપણ એક) 7
- ૧ કાલિદાસ વિષયક દંતકથાઓ
૨ મહાકાવ્યનાં લક્ષણો
- 3 A નોંધ લખો. (કોઈપણ એક) 4
- ૧ નંદિની વરપ્રદાન
૨ સિંહ અને દિલીપનો સંવાદ

- ૩ ઉપમા કાલિદાસસ્ય
૪ દિલીપનું પાત્રાલેખન

B યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો.

10

- ૧ બાલ નું ચતુર્થી વિભક્તિએ.વ.નું રૂપ આપો.
૨ યુષ્મદ્ નું ચતુર્થી વિભક્તિ બ.વ.નું રૂપ આપો.
૩ અહમ્.....અતીવ કુપ્યામિ । (સઃ, ત્વમ્, તસ્મૈ)
૪ સીતા.....પુષ્પમાલામ્ યચ્છતિ । (રામાય, રામાત્, રામઃ)
૫ નમઃ..... ।(શિવઃ, શિવમ્, શિવાય)
૬ શંકરઃઅજુનાય શસ્ત્રં..... ।(યચ્છતિ, યચ્છતઃ, યચ્છન્તિ)
૭ ઇન્દ્રઃ કુપ્યતિ । (દાનવેભ્યઃ, દાનવાત, દાનવસ્ય)
૮ રૂપ ઓળખાવો : કુપ્યામિ
૯ યૂપં..... કિમર્થ કુપ્યથ । (તસ્મૈ, તેષામ્, તાઃ)
૧૦ સ્પૃહ્યતિ । (પુષ્પ શબ્દનું યોગ્ય રૂપ મૂકો.)

4 A નોંધ લખો. ગમે તે બે

14

- 1 વસિષ્ઠ આશ્રમનું વર્ણન.
2 રાજા દિલીપનું વ્યક્તિત્વ
3 પ્રથમ સર્ગનું મંગલાચરણ
૪ રઘુવંશી રાજાઓનાં લક્ષણો

5 અ નીચેના પ્રશ્નો ના જવાબ આપો. (ગમે તે સાત)

7

- ૧ સંસ્કૃત સાહિત્યમાં કવિ કાલિદાસે કેટલા મહાકાવ્યની રચના કરી છે? કયા કયા?
૨ યશોધનો શબ્દ કોના માટે વપરાયો છે?
૩ વસિષ્ઠની પત્નીનું નામ જણાવો?
૪ રાજા દિલીપ નંદિનીને કોની સાથે સરખાવે છે?
૫ દંતકથા મુજબ કાલિદાસ કોની કૃપાથી જગપ્રસિદ્ધ બન્યા?
૬ કોડહં બ્રૂહિ તદા મૂઢે? આ પંક્તિ કોની છે?
૭ કશ્ચિત્ શબ્દથી કાલિદાસે કયા કાવ્યની રચના કરી છે?
૮ રઘુવંશના બીજા સર્ગનું નામ જણાવો.
૯ રઘુવંશ મહાકાવ્યમાં કેટલા સર્ગો છે?

ભ યોગ્ય જાડકાં જોડો.

7

અ

બ

- ૧ વજ્રપાણિ:
- ૨ અષ્ટમૂર્તિ:
- ૩ દિલીપ
- ૪ રઘુવંશમ્
- ૫ ઉપમા
- ૬ વસિષ્ઠ:
- ૭ બ્રહ્મયોનિ:

- ૧ કાલિદાસસ્ય
 - ૨ ઇન્દ્ર:
 - ૩ મહાકાવ્યમ્
 - ૪ શકર:
 - ૫ વસિષ્ઠ:
 - ૬ સુદક્ષિણા
 - ૭ અરુન્ધિ
-